

You have downloaded a document from
RE-BUŚ
repository of the University of Silesia in Katowice

Title: Tendencje uniwerbizacyjne i multiwerbizacyjne we współczesnych słowackich stylach funkcjonalnych języka słowackiego

Author: Mariola Szymczak-Rozlach

Citation style: Szymczak-Rozlach Mariola. (1996). Tendencje uniwerbizacyjne i multiwerbizacyjne we współczesnych słowackich stylach funkcjonalnych języka słowackiego. W: A. J. Bluszcz, D. Tkaczewski (red.), "Rozwarstwienie stylistyczne języków słowiańskich : style funkcjonalne i stylizacje literackie : II Międzynarodowa Konferencja Naukowa. Katowice- Bytków, 24-25.05.1996" (S. 107-115). Katowice : Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego.

Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Bez utworów zależnych Polska - Licencja ta zezwala na rozpowszechnianie, przedstawianie i wykonywanie utworu jedynie w celach niekomercyjnych oraz pod warunkiem zachowania go w oryginalnej postaci (nie tworzenia utworów zależnych).

UNIwersYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

Biblioteka
Uniwersytetu Śląskiego

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Mariola Szymczak

Uniwersytet Śląski, Katowice

Tendencje uniwerbizacyjne i multiwerbizacyjne we współczesnych stylach funkcjonalnych języka słowackiego

Język zarówno w swojej odmianie mówionej jak i pisanej odzwierciedla różnorodne sfery życia społeczeństwa oraz jednostki. Dostosowuje się do potrzeb swoich użytkowników za pośrednictwem środków językowych.

O wyborze środków językowych w różnego typu tekstach (potocznych, naukowych, publicystycznych, urzędowych...) decyduje treść i funkcja tych wypowiedzi. W ten sposób kształtują się style funkcjonalne i pewne normy stylistyczne każdego języka. Przy czym wyróżnienie różnych stylów funkcjonalnych, ze względu na cel wypowiedzi jest konwencjonalne i nie ustalone w pełni. I tak: Mistrík w jednej z odmian współczesnego j. słowackiego dodatkowo wyróżnia tzw. „*hovorový štýl*” a „*hovorenú ciže ústnu podobu prejavu*”¹. Za styl „*hovorový*” uważa odmianę potoczną języka, która odznacza się spontanicznością wypowiedzi. Natomiast „*hovoreny*” styl to forma mówiona tekstu, np. forma publicznego wystąpienia.

W systemie leksykalnym języka słowackiego przebiegają rozmaite mechanizmy słotwórcze, które bądź wzajemnie się wspierają, przebiegają paralelnie lub całkowicie się wykluczają, współuczestnicząc w tworzeniu i wzbogacaniu słownictwa. Do tych procesów należą: z jednej strony – **uniwerbizacja** – zjawisko syntetyczne, w którym dokonuje się transformacja nazwy wielowyrazowej w jednowyrazową, z drugiej strony **multiwerbizacja** – będąca procesem odwrotnym, zastępuje leksemy rzeczownikowe, czasownikowe, przymiotnikowe synonimicznymi względem nich połączeniami, najczęściej dwuelementowymi.

Interesujące nas procesy syntetyczne i analityczne mają swoje odzwierciedlenie w poszczególnych odmianach językowych, doprowadzają do zróżnicowań stylistycznych w obrębie języka ogólnego słowackiego.

Uniwerbizacja typowa dla odmiany potocznej zmierza do kondensacji danej formy a nie do jej rozkładu: *zasadacia miestnosť* → *zasadačka*.

Ponadto wiele spośród tych konstrukcji to formacje doraźnie utworzone funkcjonujące w języku ogólnym obok tradycyjnych połączeń wyrazowych.

Natomiast multiwerbizacja typowa dla stylu naukowego, urzędowo-kancelaryjnego oraz publicystycznego tworzy struktury opisowe dwu lub wieloelementowe:

¹ Mistrík J.: *Moderná slovenčina*, Bratislava, 1988, s. 216.

dat' sùhlas → *sùhlasit'*
byl' odrazom → *odražat'*
mat' → *bat' sa itp...*

Naszą analizę interpretacyjną interesujących nas struktur rozpoczniemy od tendencji uniwerbizacyjnych, przejawiających się we współczesnym języku słowackim.

Uniwerbizacja jest zjawiskiem rozpowszechnionym w środowisku lingwistów czeskich i słowackich (Mistrík, Helcl, Dokulil, Bosák, Horálik, Kučerová, Pauliny), a także w polskich kręgach językoznawczych (J. Miodek, H. Satkiewicz, D. Butler, H. Kurkowska itd.). Miodek twierdzi, że „*Zwykle derywaty skoro już zostaną powołane do życia pełnią swą funkcję jako wyłączone znaki pewnych treści, formacje uniwerbizowane zaś występują zawsze jako synonimiczne odpowiedniki pierwotnych nazw dwuczłonowych, które nie usuwają z języka*”².

Konstrukcje te są więc tworami, które w pewien sposób dokonują weryfikacji już gotowych nazw (funkcjonujących w języku), wykorzystując przy tym sposoby i operacje słowotwórcze, po za tym nierzadko modyfikują znaczenie wyrazów ale ich nie zmieniają, np.:

drašťak → *drastický film*
osobak → *osobné auto*

Powyższe struktury uniwerbizowane manifestują się w strukturze powierzchniowej odpowiednio sufiksami *-iak*, *-ák*. W ten sposób za pomocą sufiksacji powstają formy syntetyczne, charakterystyczne dla odmiany slangowej języka.

Proces uniwerbizacyjny polega na tym, że wyrażenia złożone najczęściej z rzeczownika i określającego go przymiotnika zostają zastąpione nazwami jednowyrazowymi, bardziej ekonomicznymi określeniami:

teplaková súprava → *tepláky*
digitálne hodiny → *digitálky*
nosová samohláska → *nosovka* itd...

Znaczeniowymi odpowiednikami stałych połączeń dwuwyrazowych (głównie rzeczownika i przymiotnika) są najczęściej rzeczowniki. Funkcjonując w języku ogólnym obok tradycyjnych połączeń, dają możliwość wyboru określonej formy językowej, tym samym wkraczają w dziedzinę faktów stylistycznych. Tym właśnie różnią się od zwykłych derywatów.

Formacje syntetyczne najczęściej powstają w drodze derywacji sufiksальной:

² Miodek J.: Syntetyczne konstrukcje leksykalne w języku polskim, Wrocław, 1976, s. 7.

presilová hra → *presil+ ovka / -ka*
výpadová cesta → *vypad+ ovka / -ka*

Najproduktywniejszym sufiksem tworzonym przy rzeczownikach rodzaju żeńskiego jest sufiks: *-ka* (mający odpowiednie zabarwienie, dany wyraz może być nacechowany lub nienacechowany). Przy rzeczownikach rodzaju męskiego występuje sufiks: *-ar/-iar*, natomiast dla określeń sloganowych sufiks: *-ák/-iak*.

Interesujące nas struktury charakterystyczne są przede wszystkim dla odmian mówionego języka, powstają w rezultacie dążenia do skrótu, zastępując nazwy już funkcjonujące wcześniej, lecz mniej ekonomiczne ze względu na swój dwuwyrazowy charakter. Natomiast odpowiednie wyrażenia należą raczej do stylów pisanych, chociaż trudno czasem określić te granice. W związku z tym uniwerbizowane pojawiają się w terminologii sportowej, gdzie z odmian języka mówionego przechodzą do języka pisanego:

beh na 110 m. prekážok (beh na 400 m. prekážok) → prekážky – prekažkar/prekážkárka → prekažkárská (disciplina);

hod diskom → disk – diskár/diskárka → diskársky (sektor).

Są to konstrukcje nienacechowane, neutralne, tworzące całe gniazda.

Uniwerbizację nie możemy jedynie łączyć z odmianą mówioną czy też wyrażeniami slangowymi, u podstaw tego procesu tkwi założenie, że uniwerbizacja stanowi jeden z przejawów tendencji do skrótu w słowotwórstwie. I tak przy komponowaniu nazw państw czy też nazw geograficznych stosujemy formę syntetyczną, skróconą np. *Francúzsko, Dánsko*. Natomiast pełną nazwę (w praktyce) stosujemy jedynie podczas oficjalnych wizyt państwowych, ważnych uroczystości: *Francúzska republika, Dánske kralóstvo...* Podobnie z toponomastyką geograficzną: *Bospor ← Bosporská úžina, Balt/Baltic ← Baltské more, Dináre ← Dinárske pohorie itp...*

Rezultatem narastającej liczby skrótowców są twory, mające wartość neutralną: *KRB → komplexná racionalizačna brigáda, BAZ → Bratislavské automobilové závody, akcia Z*. Natomiast te same konstrukcje mają odpowiednie zabarwienie stylistyczne w komunikacie mówionym: *krbka, zetka, bazká (bazkár – tu możliwość dalszej derywacji sufiskalnej)*.

Konstrukcje uniwerbizowane nazywając pewne zjawiska i rzeczy, znajdują się w centrum komunikatu mówionego, służącego przekazywaniu informacji doraźnie użytecznych. Wykazują zdolność przenikania do komunikatów pisanych (do różnych jego obszarów), a frekwencja tych tworów stale wzrasta. Rezultatem tej tendencji będą grupy następujących formacji, obejmujące:

a) nazwy zakładów, instytucji:

automobilka ← továreň na automobily

textilka ← textilná továreň

hodvabka ← *podnik na spracovanie hodvábu* (użycie potoczne)

hotelka ← *hotelová škola* (użycie slangowe)

Część formacji syntetycznych ma wartość neutralną, stały się częścią oficjalnej nazwy zakładów: *Slovenské celulózky a papierne, Vagónka Poprad*.

b) nazwy miejsca:

zasadačka ← *zasadacia sieň* (miestnosť)

obyváčka ← *obyvacia izba* (miestnosť)

c) nazwy rzeczy, urządzeń oraz narzędzi:

čistička ← *čistiaci stroj*

hydraulika ← *hydraulické zariadenie*

sanitka ← *sanitné auto*

d) nazwy odzieży sportowej i przyrządów sportowych:

oteplovačky ← *oteplovacia súprava*

bežky ← *bežecké lyže*

e) nazwy różnych dokumentów, pism:

abonentka ← *abonentný listok*

kandidátka ← *kandidatská listina* lub *listina kandidátov*

prezenčka ← *prezenčná listina* a także *prezencia*

delegačka ← *delegačný list, delegačenka*

Forma *delegačka* znajduje zastosowanie w sferze oficjalnej i w stylu urzędowym języka słowackiego.

f) nazwy utworzone od liczebników o zabarwieniu neutralnym:

dvanástka ← *dvanásťstupňové pivo*

desiatka ← *beh na 10 km*

z wyjątkiem określeń slangowych: *desina, desinka* ← *desaťstupňové pivo*.

Poza wyróżnionymi grupami struktur uniwerbizowanych istnieje wiele form o stale wzrastającej frekwencji, form powszechnie używanych właśnie w syntetycznej postaci:

dychovka ← *dychová hudba*

mineralka ← *minerálna voda*

nástenky ← *nástenné hodiny*

žuvačka ← *žuvacia guma*

Poszczególne formaty, pełniące funkcję uniwerbizacyjną we współczesnym języku słowackim mogą być używane w rozmaitych typach wypowiedzi. Każdy z nich, a dotyczy to formantów: *-ka, -ár/-iar* oraz *-ák/-iak* tworzy struktury należące do różnych odmian stylistycznych.

Formacje z sufiksem *-ak/-iak* przede wszystkim występują w wyrażeniach slangowych:

decák ← *detský domov*

igeliták ← *igelitový plašť*

<i>mešťák</i>	←	<i>mestský autobus</i>
<i>osobák</i>	←	<i>osobné auto</i>
<i>školák</i>	←	<i>školský rok</i>

Dyskusyjne jest natomiast użycie stylistyczne formy: *panelák*. Wydaje się, że można go traktować jako leksem nienacechowany, w związku z rozwojem cywilizacji, z powstaniem dużych aglomeracji miejskich nie jest tworem slangowym (choćby mógłby to sugerować sufiks), ma charakter kolokwialny, potoczny. Elementem opisowym jest: „*panelový obytný dom*”. Forma syntetyczna *panelák* jest powszechna w użyciu, utarta. Struktury z sufiksem: *-ár/-iar* należą do odmiany potocznej, funkcjonują jako nazwy osób ze względu na stosunek do instytucji, zakładu pracy, organizacji:

<i>magnezitári</i>	←	<i>pracovníci slovenských magnezitových závodov</i>
<i>slovnaftári</i>	←	<i>pracovníci Slovnaftu</i>
<i>odborár</i>	←	<i>člen alebo pracovník odborov</i>
<i>ochranár</i>	←	<i>člen zväzu pre ochranu lub pracovník ochrany.</i>

Przy kategorii nazw osobowych znaczenie konstrukcji syntetycznych może ulec rozszerzeniu:

hydinár → *pestovateľ hydiny (ten, kto pracuje v hydinárskej, priemysle, výskume)*

pivár → *ten, kto rad pije pivo, učebný odbor „sladovník piva”*

Należy jeszcze zwrócić uwagę na to, że łatwość tworzenia analizowanych struktur oraz ich powszechność w języku mówionym mogą być często przyczyną naruszenia norm stylistycznych.

Kończąc: konstrukcje uniwerbizowane są strukturami przejrzystymi znaczeniowo, dzięki wyspecjalizowanym sufiksom, cechuje je skrótowość, dążność do ekonomii środków językowych. Struktury te realizują się przede wszystkim w odmianie potocznej, w stylu urzędowo-kancelaryjnym, natomiast w mniejszym stopniu w stylu naukowym czy też w języku mass mediów. Wiele form syntetycznych ma zabarwienie neutralne, wiele form nacechowanych stylistycznie (dodatnio lub ujemnie) ulega zneutralizowaniu. Rezultatem tych zmian są środki masowej informacji, propagandy. Ich celem jest jak w najbardziej skrótowy, zgęszczony sposób podać maksymalną ilość informacji (i tu rodzi się potrzeba ekonomii środków językowych), stąd określona przestrzeń dla nagłówków prasowych. Z drugiej strony czynnikiem decydującym jest aspekt pragmatyczny (uwarunkowanie społeczne komunikatu językowego, oddziaływanie w wybranych dziedzinach).

Multiwerbizacja jest pojęciem stosunkowo nowym (mało znanym w środowisku językoznawców polskich). Stosowana przez czeskich i słowackich lingwistów pojawia się obok terminu uniwerbizacja.

Za multiwerbizację uważa się proces zastępowania leksemów rzeczownikowych, czasownikowych, przymiotnikowych równoważnymi względem nich połączeniami, w których jeden komponent pełni funkcję wykładnika znaczeń kategoriaalnych, drugi zaś wyraża leksykalne znaczenie całej konstrukcji. Prezentowane połączenia są dwu elementowe, współistnieją z synonimicznymi prostymi ekwiwalentami, odznaczają się wspólnym formalno-znaczeniowym komponentem:

<i>dat' súhlas</i>	→	<i>súhlasit'</i>
<i>podat' dôkaz</i>	→	<i>dokázat'</i>
<i>nájsť uplatnenie</i>	→	<i>uplatniť</i>
<i>čitateľská verejnosť</i>	→	<i>čitatelia</i>
<i>mechanickým spôsobom</i>	→	<i>mechanicky</i>
<i>bytová jednotka</i>	→	<i>byt</i>
<i>v súčasnej dobe</i>	→	<i>v súčasnosti</i>

Przedstawione tutaj struktury są przykładem działania procesu słowotwórczego – derywacji powierzchniowej, w którym morfem leksykalny lub rdzeń leksemu, wchodzącego w skład danej konstrukcji jest tożsamy substancjalnie z morfemem leksykalnym, wchodzącym w skład odpowiadającej jej formy prostej. Poza tym istnieją struktury, które są derywowane na podstawie już istniejących modeli analitycznych, stanowiąc pewien wzorzec derywacyjny: *podat' prehľad wg podat' vyklad* (ekw. *vyložiť*) jak i również struktury, powstałe w drodze derywacji semantycznej:

mat' strach → *bat' sa*.

Struktury analityczne podobnie jak konstrukcje syntetyczne są tworami ekspansywnymi oraz bardzo licznymi. Najliczniejsze są formacje werbalno-rzeczownikowe: *nájsť uplatnenie*, *klást otázky*, *dat' súhlas*, *odpoved'*, *vyhlásenie*, *úlohu*, *vzniešť protest*, *namietky*, *požiadavky*, *poskytnúť zľavu*, *mat' vplyv*, *návrh* itp. Są to konstrukcje odznaczające się dużą frekwencją w systemie leksykalnym języka słowackiego. Czasowniki: *mat'*, *byt'*, *dat'*, *vzniešť'*, *poskytnúť'* są leksemami o szerokim polu semantycznym, o znaczeniu bardzo ogólnym. W formach analitycznych ulegają dalszej desemantyzacji aż do całkowitego uabstrakcyjnienia. Dopiero w połączeniu czasownik w strukturze opisowej staje się pełniejszym a treść struktury bardziej wyrazista i precyzyjna.

Dla dalszych rozważań nad funkcją, wartością analityzmów, konieczne będzie wskazanie na pewne zjawiska stylistyczne, jakie dominują w poszczególnych odmianach współczesnego języka słowackiego.

D. Buttler uważa, że „proces ekspansji konstrukcji analitycznych jest skomplikowany, twierdzi, że można go traktować jako tendencję formalno-gramatyczną, bo doprowadza do przebudowy systemu morfologicznego, jest to jednak zarazem proces par excellence semantyczny, ponieważ jego podłożem jest dążność do zastąpienia ogólnikowych i nieprecyzyjnych, wykładni-

ków pewnych ogólnych znaczeń relacyjnych przypadków syntetycznych strukturami bardziej wyspecjalizowanymi”³

Autorka prezentuje tu przyczyny semantycznego szerzenia się analityzmów. Są to struktury, które cechuje oficjalność, brak emocjonalności, obiektywność, podniosłość oraz pewna ogólnikowość.

Konstrukcje opisowe stanowią często utarte szablony syntaktyczne, które funkcjonują jako schematy, (wykorzystywane są w różnych tekstach przez użytkowników języka), są wygodniejsze w użyciu (dotyczy to szczególnie tekstów odmiany naukowej, urzędowo-kancelaryjnych, prasowych: *dochádzDat' k stagnácii, k premenám, k procesu, k spojeniu, k záveru, k poznaniu, nájsť uplatnenie, odráz..., podrobiť analýze, kritike, skúške..., vykonať prieskum, analýzu, korekciu, urobiť propagáciu, odkáz, podať správu, žiadosť, svedectvo, dôkaz, vymedzenie, informáciu, žalobu, zhodnotenie, informáciu, predložil' návrh, žiadosť*.

Duża ilość werbalnych struktur opisowych to struktury prepozycjonalne, połączenia multiwerbizacyjne z werbalizatorami czyli czasownikami o znaczeniu ogólnym.

Analizmy w tekstach specjalistycznych, publicystycznych i urzędowych są środkiem do uzyskania większej abstrakcyjności i precyzji w wyrażeniu pewnych sądów oraz treści, jednocześnie opowiadają się za stylem znominalizowanym (a także dążą do wyeliminowania agensa ze struktur predykatywnych), dotyczy to głównie struktur rzeczownikowych. Stanowią swoisty identyfikator stylistyczny w celu utrzymania wypowiedzi tekstowych w swoistym rytmie, tonie: „*Kým v minulosti mali kodifikačné akty (kodifikácie) prevažne individuálny charakter (boli individuálne smerom do súčasnosti sa podmienky kodifikačnej činnosti (kodifikácie) silne inštitucionalizujú*”. (Slov. reč).

Autorzy tego tekstu zwracają uwagę na semantykę czasowników. Czasowniki stanowiące podstawową klasę predykatów dominują w zdaniach pojedynczych, prostych. Natomiast w strukturze analitycznej służą wyrażaniu sytuacji opisowych, co z kolei wygodne jest przy użyciu pełnoznacznego czasownika. Czasownik nabiera pełnoznacznosci dopiero w połączeniu z komponentem imiennym.

Dyferencjacja znaczeniowa i stylistyczna struktur opisowych, zaznacza się w sposób bardzo wyrazisty w syntagmach. Struktura: *urobiť odpis* ma znaczenie terminologiczne, oznacza czynność, działanie (proces), który przebiega w pewnych określonych warunkach, natomiast ekwiwalent jednowyrazowy: *odpisať* ma zabarwienie neutralne, nie wnosi żadnych cech podniosłości czy też oficjalności, (które dominują w tekstach o charakterze

³ Anusiewicz J.: *Konstrukcje analityczne we współczesnym języku polskim*, Wrocław, 1978.

urzędowym), jest semantycznie pusty. Inne przykłady, w których dystans między wyrażeniami terminologizowanymi jest zachowany:

<i>hlboko orat'</i>	→	<i>robit' hlbokú orbu</i>
<i>zachraňovat'</i>	→	<i>davat' záchranu (pri cvičení)</i>
<i>žalovat'</i>	→	<i>podávat' žalobu</i>

Do charakterystycznych cech struktur opisowych, należy to, że komponent imienny (rzeczownik) struktury opisowej może być rozszerzony o atrybut:

<i>vykonať prenikavé zmeny</i>	→	<i>penikavo zmeniť</i>
<i>vytvoriť dôležité zmeny</i>	→	<i>dôležito zmeniť</i>
<i>vykonať oficiálnú návštevu</i>	→	<i>oficiálne návštiť</i>
<i>vykonať rozlučkovú návštevu</i>	→	<i>rozlučkovo návštiť</i> (tu struktura nieakceptowalna gramatycznie).

Znaczenie ważności i doniosłości uzyskujemy przez wprowadzenie do tekstu analityzmów z podstawą: *problém, názor, protest, podpora, akcia*. Podstawy rzeczownikowe konieczne w tekstach naukowych, używane są bez potrzeby w prasie, w wypowiedziach stylizowanych na naukowe: *proces, úkaz, korekcia*, używane w tekstach prasowych stają się mniej czytelne i zrozumiałe dla odbiorcy komunikatu, a rzeczy (zjawiska) drobne urastają do rangi problemu, natomiast proste czynności stają się procesami złożonymi.

Struktury opisowe powinny się pojawiać sporadycznie, w miarę potrzeby, powinny być rozpatrywane z punktu widzenia odbiorcy omawianych tekstów, funkcji i celów jakie mają osiągać.

Tendencja do nominalizacji stylu, przejawiająca się w strukturach analitycznych rzeczownikowych wskazuje na użycie rzeczowników abstrakcyjnych, głównie: *výroba, výskum, rozpis, vysádba, úpadok* – przedstawiają terminy, stanowiące istotny składnik wypowiedzi naukowych i publicystycznych. Nie są one tak stabilnymi terminami, gdyż cechuje je coraz większa poliemia.

Struktury czasownikowe najczęstsze są w stylu urzędowo-kancelaryjnym oraz w tekstach przemówień. Jest to uzasadnione tym, że analityzmy werbalne to najczęściej szablonowe zwroty, utarte formuły sprawozdań, instrukcji tekstów użytecznych. Celem ich jest skłonienie odbiorcy do określonego działania. Sięga się tutaj po następujące konstrukcje: *najst' uplatnenie, vyniest' rozsudok, sud, uviest' argumenty, dôkazy, uviest' do protokolu, do funkcie (kooptovat')*, *založit' akciu, prijat' rezolúciu, vzdat' chválu* itp.

Liczne analityzmy pojawiają się w tekstach mówionych (dążenie do oficjalności sytuacji komunikowania się). Dla tekstów mówionych swobodnych najbardziej typowe są konstrukcje z podstawą: *robit'*, np.: (czasownik posiada znaczenie: wykonywać coś...)

<i>robit' žarty</i>	→	<i>žartovat'</i>
<i>robit' réžiu</i>	→	<i>režirovat'</i>
<i>robit' plán</i>	→	<i>planovat'</i>
<i>robit' čary</i>	→	<i>čarovat'</i>
<i>robit' okolky</i>	→	<i>okolkovat' itp...</i>

Pod koniec dodajmy, że o wyborze określonych struktur opisowych decydują również czynniki pozajęzykowe, a więc konieczność i potrzeba wzbogacenia słownictwa wraz z narastającymi zmianami cywilizacyjnymi, kulturowymi, oraz społecznymi.

Reasumując:

Użycie struktur opisowych multiwerbizacyjnych a także struktur syntetycznych uwarunkowane jest stale wzrastającymi potrzebami użytkowników danego języka, zależy również od treści, funkcji i celu wypowiedzi. Stąd przejawiająca się różnorodność stylistyczna.

Struktury uniwerbizacyjne cechuje kondensacja semantyczna danej formy, tendencja ekonomii środków językowych. W ten sposób w znacznym stopniu realizują podstawową funkcję języka funkcję komunikatywną, (której nieobce są elementy nasycone emocjonalnością jak i ekspresywnością szczególnie w odniesieniu do wyrażen slangowych).

Natomiast multiwerbizacja jest procesem odwrotnym, w którym następuje rozkład elementów struktury. Struktury te odznaczają się swoistymi cechami semantycznymi, które nie pozwalają na dowolną wymianę z formami prostymi. Multiwerbizacja wzbogaca system leksykalny języka, nadaje tekstom charakter podniosły, oficjalny, sprzyja terminologii naukowej.

L i t e r a t u r a

Mistrík J.: *Moderná slovenčina*, Bratislava, 1988.

Miodek J.: *Syntetyczne konstrukcje leksykalne w języku polskim*, Wrocław, 1976.

Anusiewicz J.: *Konstrukcje analityczne we współczesnym języku polskim*, Wrocław, 1978.